

Hoạt động thanh tra chuyên ngành góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý nhà nước lĩnh vực KH&CN

Trong thời gian qua, hoạt động thanh tra chuyên ngành khoa học và công nghệ (KH&CN) đã góp phần nâng cao hiệu quả phòng, chống xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, bảo đảm môi trường cạnh tranh lành mạnh, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp và người tiêu dùng.

Phát biểu tại Hội nghị thanh tra chuyên ngành KH&CN toàn quốc năm 2023 diễn ra ngày 27/7/2023 tại TP. Cần Thơ, Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt cho biết, hoạt động quản lý nhà nước về KH&CN có phạm vi rộng, tính chuyên môn sâu, bao gồm các lĩnh vực: Tiêu chuẩn đo lường chất lượng; sở hữu trí tuệ; an toàn bức xạ và hạt nhân; nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, đổi mới sáng tạo; phát triển tiềm lực KH&CN. Đây là các lĩnh vực tác động trực tiếp đến đời sống người dân, hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Điều đó đặt ra nhiều yêu cầu khó khăn, thách thức đối với hoạt động thanh tra trong lĩnh vực KH&CN.

Toàn cảnh Hội nghị thanh tra chuyên ngành KH&CN toàn quốc năm 2023.

Theo Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt, trong thời gian qua, hoạt động thanh tra chuyên ngành đã góp phần nâng cao hiệu quả phòng, chống xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, bảo đảm môi trường cạnh tranh lành mạnh, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp và người tiêu dùng. Đồng thời, hoạt động thanh tra nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động KH&CN; tăng cường quản lý, kiểm soát chất lượng sản phẩm hàng hóa; bảo đảm an toàn sức khỏe nhân dân, hỗ trợ hoạt động sản xuất kinh doanh.

Việc xử lý các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực quản lý nhà nước về KH&CN đã góp phần bảo đảm hoạt động KH&CN tuân thủ theo các quy định của pháp luật, phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực cho KH&CN.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt phát biểu tại Hội nghị.

Hội nghị Thanh tra chuyên ngành KH&CN năm 2023 được tổ chức trong bối cảnh Luật Thanh tra năm 2022 bắt đầu có hiệu lực thi hành từ 1/7/2023. Các văn bản hướng dẫn thi hành với những quy định tăng cường tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm và đổi mới phương thức hoạt động của cơ quan thanh tra theo hướng chuyên nghiệp hơn.

Từ thực tiễn tại Cần Thơ, Phó Chủ tịch UBND TP. Cần Thơ Nguyễn Ngọc Hè cho biết, trong những năm qua, Thành ủy, UBND TP. Cần Thơ luôn quan tâm đặc biệt đến hoạt động KH&CN; xác định KH&CN và đổi mới sáng tạo có vai trò quan trọng trong quá trình xây dựng và phát triển thành phố.

Phó Chủ tịch UBND TP. Cần Thơ Nguyễn Ngọc Hè phát biểu tại Hội nghị.

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, Thành ủy Cần Thơ đã ban hành nghị quyết chuyên đề về phát triển, ứng dụng KH&CN. Tiếp theo đó, UBND TP. Cần Thơ đã ký kết Chương trình hợp tác toàn diện về KH&CN và đổi mới sáng tạo giai đoạn 2022-2025 với Bộ KH&CN.

Năm 2022, Thành phố có tốc độ đổi mới công nghệ, máy móc thiết bị đạt 13,31%. Tổng sản phẩm công nghệ cao chiếm 32,5% tổng giá trị sản phẩm trên địa bàn. Tiềm lực KH&CN được quan tâm đầu tư, xây dựng một số cơ sở kỹ thuật quan trọng. Hoạt động quản lý KH&CN từng bước được đổi mới, trong đó công tác thanh tra KH&CN ngày càng chặt chẽ và hiệu quả, KH&CN đã và đang trở thành động lực phát triển sản xuất, nâng cao năng suất, chất lượng và sức cạnh tranh của nền kinh tế...

Chủ tịch UBND TP. Cần Thơ Nguyễn Ngọc Hè cho rằng, phạm vi quản lý nhà nước về lĩnh vực KH&CN rộng, mang tính đặc thù, chuyên môn kỹ thuật cao, vì vậy địa phương đề nghị tiếp tục duy trì tổ chức thanh tra sở KH&CN để

bảo đảm phù hợp theo quy định tại một số văn bản luật như: Đo lường; Chất lượng sản phẩm, hàng hóa; Tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật; Sở hữu trí tuệ; Năng lượng nguyên tử...

Đề nghị Thanh tra Bộ KH&CN tiếp tục rà soát, tham mưu Lãnh đạo Bộ ban hành hoặc đề xuất cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản hướng dẫn về tổ chức, hoạt động và quy trình thực hiện thanh tra chuyên ngành về KH&CN phù hợp với quy định của Luật Thanh tra năm 2022, các nghị định hướng dẫn và đặc thù của hoạt động thanh tra chuyên ngành KH&CN...

Báo cáo tại Hội nghị, bà Nguyễn Như Quỳnh, Chánh Thanh tra Bộ KH&CN cho biết, năm 2022, thanh tra ngành KH&CN đã triển khai thanh tra, kiểm tra đối với 6.080 cơ sở, trong đó thanh tra hành chính 20 cơ sở; kiểm tra chuyên ngành 6.060 cơ sở.

Chánh Thanh tra Bộ KH&CN Nguyễn Như Quỳnh báo cáo tại Hội nghị.

Lĩnh vực thanh tra, kiểm tra gồm: Tiêu chuẩn đo lường chất lượng sản phẩm, hàng hóa; sở hữu công nghiệp; an toàn bức xạ; hoạt động về KH&CN; thực hiện nhiệm vụ, đề tài, dự án KH&CN. Qua thanh tra, kiểm tra đã xử phạt vi phạm hành chính 309 cơ sở với tổng số tiền 7,8 tỷ đồng.

Trong 6 tháng đầu năm 2023, thanh tra ngành KH&CN đã thanh tra, kiểm tra đối với 3.057 cơ sở, trong đó thanh tra hành chính đối với 14 cơ sở, thanh tra, kiểm tra chuyên ngành 3.043 cơ sở. Qua thanh tra, kiểm tra đã xử phạt vi phạm hành chính 163 cơ sở với tổng số tiền xử phạt là 3,5 tỷ đồng...

Về công tác phòng chống tham nhũng, Bộ KH&CN đã thực hiện thanh tra, kiểm tra giải quyết khiếu nại tố cáo, kiến nghị, phản ánh, xử phạt vi phạm hành chính theo thẩm quyền. Trong 6 tháng đầu năm 2023, chưa phát hiện vi phạm có dấu hiệu tham nhũng, tiêu cực phải chuyển cho cơ quan có thẩm quyền xử lý theo quy định. Sở KH&CN các địa phương cũng chưa phát hiện tổ chức, cá nhân có dấu hiệu tham nhũng, tiêu cực.

Tuy nhiên, theo bà Nguyễn Như Quỳnh, công tác thanh tra còn một số vướng mắc, trong đó có một số quy định pháp luật chưa rõ ràng; việc chấp hành các quy định pháp luật của doanh nghiệp, tổ chức và cá nhân trong lĩnh vực quản lý nhà nước về KH&CN còn một số hạn chế; vi phạm pháp luật trong lĩnh vực sở hữu trí tuệ ngày càng tinh vi, gây nhiều khó khăn trong việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của các chủ thể...

Trong thời gian tới, Bộ KH&CN sẽ phối hợp giải quyết kịp thời những vướng mắc trong hoạt động thanh tra giữa các cơ quan thanh tra ở trung ương và địa phương; Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát nội bộ theo hướng tập trung rà soát các văn bản, chính sách và quy trình quản lý, thực hiện các nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách nhà nước để phát hiện và khắc phục kịp thời trong quản lý, phòng ngừa, ngăn chặn và xử lý tiêu cực phát sinh trong quản lý, sử dụng ngân sách nhà nước dành cho nhiệm vụ KH&CN. Đồng thời, Thanh tra Bộ KH&CN sẽ phối hợp chặt chẽ với các sở KH&CN địa phương trong việc kiện toàn, bảo đảm duy trì tổ chức thanh tra sở KH&CN...

Các đại biểu tham dự tại Hội nghị.

Tại Hội nghị, các đại biểu đã tập trung thảo luận các vấn đề đang đặt ra đối với thanh tra ngành KH&CN như: Duy trì tổ chức thanh tra sở KH&CN; tăng cường hoạt động kiểm tra và thanh tra có trọng tâm, trọng điểm; cơ chế phối hợp giữa các cơ quan thanh tra KH&CN trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao; các giải pháp nâng cao năng lực, hiệu quả của thanh tra ngành KH&CN trong thời gian tới để cơ quan thanh tra KH&CN như là những người bạn đồng hành, hỗ trợ các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân thực hiện đúng các quy định của pháp luật...

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).